

Dues Dores

#PROJECTECARNER / 26 NOVEMBRE, 2020

Es versos primerencs d'Anna Akhmàtova (1889 – 1966) despleguen tots els matisos de la coqueteria femenina. En un poema cèlebre, «Amb mans crispades, sota el vel obscur», publicat el 1911 i profusament parodiat pel seu to emfàtic, Akhmàtova fa un retrat magnífic en primera persona d'una noia que rep el seu enamorat, el rebutja i, quan ell està a punt de marxar per la porta principal de l'edifici, corre escales avall per retenir-lo. Ell es gira, li diu que no es quedi allà, palplantada, perquè fa corrent d'aire i es podria refredar, i li regala «un somriure tranquil i esgarriós». És evident que l'atracció de la noia per l'home es deu al seu posat segur, agosarat i burleta, i encara l'atreu més després de refusar-lo.

El poema «Dora», escrit per un Carner madur i inclòs a *La primavera al poblet* (1935), presenta una situació inversa.

—Tant peca mon promès de bon minyó
—diu Dora, que en farà mil contarelles—,
que, tots sols, he de cloure les parpelles
perquè entre ell i la nit em facin por.

La gràcia d'aquests quatre versos es deu, en gran mesura, a dos plans temporals superposats, que Carner presenta en ordre anticronològic: el futur, on Dora «farà mil contarelles» d'un festeig massa innocent —és a dir, ampliarà la realitat amb l'ajut de la fantasia i el llenguatge—, i el present, on es lamenta de la tímida del noi i convoca —aquest cop, en silenci— la imaginació per donar més intensitat a l'encontre. Només amb un traç ràpid el caràcter del personatge queda perfectament definit. Les «contarelles» futures seran adreçades, segurament, a les amigues de Dora. I la queixa present, a qui es dirigeix? Això que diu, ho diu de debò a algú o només ho pensa i s'ho confessa íntimament?

Vint-i-dos anys més tard, a *Poesia* (1957), el poema apareix en una versió lleugerament modificada:

—Tant peca el meu promès de bon minyó
—diu Dora, la dels llavis de rosella—,
que, tots sols, he de cloure la parpella
perquè entre ell i la nit em facin por.

Aquí la complexitat i la picardia del personatge que parla es redueixen a la meitat. El retrat és més esquemàtic, i tot passa en un present instantani. El tret moral que suggeria «en farà mil contarelles» és substituït per una característica física, els «llavis de rosella», que no serveix per distingir Dora de qualsevol altra noia apetitosa en plena joventut. Per què Carner va voler canviar-ho? Perquè buscava un to més sobri? Perquè volia que tot el que sabéssim de Dora ens ho digués ella mateixa?

Sigui com sigui, el darrer vers, afortunadament, va quedar intacte. És significatiu que la por, en lloc de ser una força paralizadora, es converteixi en l'avantsala de l'emoció i el desig. La manera com Dora en parla, sincera, encantadora i gairebé pueril, fa pensar en la devoció dels nens pels contes terrorífics i la seva necessitat instintiva d'espantar-se per poder somiar. El que Dora voldria és, potser, un home amb un somriure tranquil i esgarrifós, que la faria patir i l'excitaria. En un text posterior a les dues versions del poema, *La teoria de l'ham poètic* (1961), Carner escriu, en referència al subconscient o, com en diu ell, *l'oblit*, on fermenta la imaginació creadora: «Allí es conserven, dissimulats però potencialment actius, tresors acumulats des de la infantesa: paisatges sense nom, d'ombres i clarors incertes i prenedores, desigs en poncella abandonats en un racó, temences barrejades amb temptacions...» Allò que intimida i allò que sedueix són dues cares de la mateixa moneda, la divisa recòndita que brilla al fons d'una mirada o d'uns versos bells i delicats.

Si voleu crítica literària catalana de qualitat i independent, subscriuiu-vos [aquí](#) a *La Lectora*. Amb el vostre suport feu possible que la revista es consolidi i pugui créixer.

ETIQUETES: ANNA AKHMÁTOVA CONTARELLES JOSEP CARNER LA PRIMAVERA AL POBLET POESIA POESIA (1957) POESIA CATALANA
POESIA RUSSA

(Sant Petersburg, 1985). És Llicenciada en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada. Ha publicat tres llibres de poemes en rus i dos en català, *Per l'inquilí anterior* (2015) i *Dos viatges* (2020), a part d'un grapat de traduccions de literatura russa. És guanyadora del Premi Vidal Alcover de Traducció (2016) i del Premi PEN de Traducció (2018). Imparteix classes a l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès i col·labora amb el diari *Ara*.

Articles relacionats

El «Nocturn» de Carner

Llaurar la pàgina

El temps és el mal pas

[Llibres](#)
[Cultura](#)
[Nosaltres](#)
[Contacte](#)

© LA LECTORA
hola@lalectora.cat

Amb el suport de l'Ajuntament de
Barcelona (ICUB, 2019)

[Política de privacitat](#)
Copyleft

© LA LECTORA 2018